

KESKKONNAAMET

Erkki Keldo
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie 01.04.2026 nr 2-2/1209-1

Meie 08.04.2026 nr 1-5/26/31-2

Keskkonnaameti seisukoht planeerimisseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (strateegiliste investeeringute ekspresrada) eelnõu kohta

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium edastas Keskkonnaametile 01.04.2026 kooskõlastamiseks planeerimisseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seaduse (strateegiliste investeeringute ekspresrada) eelnõu.

Keskkonnaamet esitab eelnõule järgmised märkused:

1. **Eelnõu § 1 punkt 7. Eelnõu PlanS § 27² lg 3 p 3** kohaselt, kui riigi eriplaneeringu koostamisel detailse lahenduse alusel on algatatud keskkonnamõju strateegiline hindamine, lähtutakse järgmisest erisusest - enne riigi eriplaneeringu detailse lahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande esitamist kooskõlastamiseks ja arvamuse andmiseks tuleb küsida käesoleva seaduse § 44 lõigetes 1 ja 2 nimetatud asutuste ja isikute seisukohta keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandes kogutava teabe ulatuse kohta.

Seletuskirjas lk 12 on „*aruandes kogutava teabe ulatuse kohta*“ kohta märgitud, et „*asutused (oma pädevusvaldkonnast lähtuvalt) ja isikud annavad 30 päeva jooksul seisukoha selle kohta, mida tuleks KSH menethuses arvestada, sealhulgas millist olulist keskkonnamõju hinnata.*“ Samuti on analüüsitud KSH programmide koostamise teemat, sh KSH direktiivi nõuete valguses.

Keskkonnaamet rõhutab, et KSH programmi üks olulisimaid eesmärke on kaardistada ja välja tuua, mis keskkonnamõjud on eeldatavalt olulised ja vajavad KSH käigus hindamist, kuidas mõju hindamine läbi viiakse, sh hindamismetoodika, mis valdkonna eksperte tuleb kaasata jm. Eelnõus ja seletuskirjas tuleks välja tuua, et kui antud juhul KSH programmi ei koostata, siis millest KSH ekspert lähtub, et mis mõjud vajavad KSH käigus hindamist ja KSH aruandes käsitlemist ning kuidas seda tehakse.

Siin tuleb arvestada, et strateegiliselt oluliste ehitiste näol on tegemist suuremahulisemate arendustega, mille hulka võivad kuuluda ka sellised, mille osas puudub Eestil ja asutustel kogemus. Seega, antud juhul ei saa nt analoogia korras lähtuda KMH reformi käigus tehtud ettepanekust (<https://kliimaministeerium.ee/keskkonnamoju-hindamise-reform#tootati-valja-kmh-pr>) jätta KMH programm koostamata nn standardsete juhtumite korral, kus keskkonnamõjud on teada ja uuringud olemas. Seetõttu ei saa eeldada, et MKM Roheline 64 / 80010 Pärnu linn/ Tel 662 5999 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

kontaktpunktina või kaasatavad asutused suudaksid (alati) KSH ulatuse tervikuna ette anda, sealhulgas määratleda hindamismetoodika. Asutused saavad ja peavad esitama kogu neile teada oleva teabe, kuid KSH eksperdirühm peab tõenäoliselt ka omalt poolt tegema pingutusi, et selgitada välja või täpsustada KSH ulatust (sh arvestades asutuste seisukohti) ning tagada kõigi oluliste mõjude asjakohane hindamine.

- 2. Eelnõu § 1 punkt 7. Eelnõu PlanS § 27² lg 5** kohaselt tehakse riigi eriplaneeringu detailse lahendusena kehtestamise või kehtestamata jätmise otsus hiljemalt ühe aasta möödumisel taotluse esitamisest arvates, kui taotlus vastab käesoleva seaduse § 3 lõike 6 punkti 2¹ alusel kehtestatud määruse kohase menetluse kiirkorras läbiviimise taotluse nõuetele.

Seletuskirjas (lk 12) on selgitatud: „Viidatud määrus loob võimaluse läbida menethus konkreetsetel eeldustel kiirkorras. See tähendab eeldust, et planeeringu koostamise taotluse esitamise hetkel on tehtud vajalikud uuringud (nt elustiku-uuringud), analüüsid ja hinnangud ning menethuse käigus puudub vajadus oluliselt täiendavate uuringute läbiviimiseks. Tegemist on tähtajaga, mida saab HMS-is ette nähtud juhtudel pikendada, kuid haldusorgan ei tohi sealjuures ise olla viivituses.“

Keskkonnaameti hinnangul tuleks seletuskirjas selgitada, mille alusel on jõutud järeldusele, et üks aasta on piisav riigi eriplaneeringu detailse lahenduse kehtestamise või kehtestamata jätmise otsuse tegemiseks. Seejuures tuleks täpsustada, millest lähtuvalt on seletuskirja lk 12 leitud, et taotluse esitamise ajaks on vajalikud uuringud (nt elustiku-uuringud), analüüsid ja hinnangud juba tehtud. Kuigi materjalides on selgitatud, et uuringuid ja muid vajalikke töid on võimalik teha ka enne REPi ja KSH koostamist (nt KMH käigus), ei ole see käsitatav vältimatu eeltingimuseks.

- 3. Eelnõu § 3 p 1. Eelnõu KeHJS § 28⁴** sätestab strateegiliselt olulise ehitise keskkonnamõju hindamise erisuse, seletuskirjas on selgitatud muudatuse vajalikkust ja sisu.

Seletuskirja lk 26 on kirjas: „Järgnevalt on täpsemalt selgitatud REP-i ning KSH ja KMH menethuste koordineerimist. KMH algatamise järel koostatakse KMH programm (KMH ulatuse määramiseks). Strateegiliste investeringute ehitiste erisusega programmi koostamise õigusraamistikus muudatusi ette ei nähta.“ Lisaks on seletuskirjas ka kajastatud, mida peab KMH programm sisaldama.

Seega erinevalt käesoleva eelnõu § 1 punktis 7 toodust, on strateegiliselt olulise ehitise KMH erisuse rakendamisel vaja siiski koostada KMH programm. Jääb arusaamatuks selline erinev lähenemine – REPi KSH korral ei ole programmi koostamine vajalik, kui kavandatavat lahendust soovitakse kehtestada detailse lahenduse alusel. Samas, strateegiliselt olulise ehitise KMH korral peetakse programmi koostamist jätkuvalt vajalikuks. Seletuskirjas tuleks tehtud valikut selgitada.

- 4. Seletuskirja lk 28 (eelnõu § 3 punkt 3)** on ekslikult kirjas: „Muudatus on seotud eelnõu § 1 punktiga 7, millega muudetakse PlanS § 27 lõiget 6, asendades senise imperatiivse kohustuse nõuda REP algatamisel alati KSH-d sellega, et KSH vajadus otsustatakse kaalutusõiguse alusel.“

See ei vasta eelnõule. Eelnõu kohaselt on edaspidi REPide korral KSH kohustuslik (KeHJS § 6 lg 1 tegevuste korral) või otsustatakse KSH vajadus kaalutusõiguse alusel (muud tegevused),

st KSH vajadust ei otsustata alati kaalutusotsuse alusel. Seletuskirja lk 27 on õigesti kirjas – „Muudatus on seotud eelnõu § 1 punktiga 7, millega muudetakse PlanS § 27 lõiget 6, asendades senise imperatiivse kohustuse nõuda REP-i algatamisel alati KSH-d sellega, et KSH on kas kohustuslik või selle vajadus otsustatakse kaalutusõiguse alusel.“

5. Peatükk 6.5.2. Mõju riigiasutustele: Seletuskirja lk 63 on analüüsitud võimalikku koormust Keskkonnaametile: „*Kuigi ka teised asutused (nt Keskkonnaamet) on mõjutatud, ei nõua strateegiliselt oluliste investeeringute menetlemise koondamine riigi tasandile eeldatavalt täistööajaga ametnike lisamist asutustesse. Näiteks 2024. aastal algatas Keskkonnaamet 899 keskkonnamõju hindamise menetlust ja andis 501 arvamust planeeringutele⁸¹ – seega ei tohiks 2–5 projekti lisandumine aastas tähendada ametile kuigi suurt töömahu suurenemist.*“

Keskkonnaamet rõhutab, et seletuskirjas toodud info on ekslik, mistõttu seda tuleb parandada. Selgitame, et Keskkonnaamet tegi **2024. a 899 KMH algatamise ja algatamata jätmise otsust** (s.o 899 on KMH algatamise ja algatamata jätmise otsused kokku), millest **725** tehtud metsateatistele (lisan infona, et Keskkonnaametis on metsateatiste puhul eelhinnangu andmine tehtud paljuski juba automaatseks). **2024. aastal tegi Keskkonnaamet 10 KMH algatamise otsust, mitte 899.**

501 on Keskkonnaameti keskkonnakasutuse valdkonna planeeringutega seotud arvamuste koguarv, kus oleme andnud arvamuse, seisukoha, esitanud ettepanekuid planeeringu lähteseisukohtade ja eskiisi kohta, andnud kooskõlastuse/jätnud kooskõlastamata planeeringu. Seega, see number kajastab Keskkonnaametis 2025. aastal arvamuste-seisukohtade kirjade mahtu, mitte erinevate planeeringute menetluste arvu.

Palume seletuskirjas üle vaadata eelnõu rakendamise mõju hinnang Keskkonnaametile ja viia see tegelikkusega kooskõlla. Mõju hinnangusse lisada ka keskkonnakaitselood ja nende andmine. Ühtlasi märgime, et igal aastal 2-5 suure arenduse lisandumine ei ole koormuse mõttes tühine. Võttes aluseks senise suuremate arenduste kogemuse, siis materjalide läbivaatamine ja seisukoha kujundamine ning koostöö tegemine nõuab erinevate valdkondade spetsialistide aega ning töötunde. Palume korrigeerida ja täiendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Väino Vaidla
juhataja
õigusosakond

Evelyn Jallai +372 5304 2764
evelyn.jallai@keskkonnaamet.ee